

3. Ковтун В. С. Практика застосування інтерактивних комп'ютерних програм як засобу навчання та контролю при викладанні німецької фахової мови економіки студентам КНЕУ // Індивідуалізація навчального процесу як провідна складова модернізації вищої економічної освіти. Збірник матеріалів науково-методичної конференції 31 січня — 2 лютого 2006 року: У 2-х т.: Т. 2. — К.: КНЕУ, 2006. — С. 163—165.

Т. В. Копитько, старш. викл.,
кафедра іноземних мов факультету маркетингу

РОЛЬ ВІДЕО У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Метою вивчення будь-якої іноземної мови є набуття навичок спілкування цією мовою. Рекомендації Ради Європи щодо навчання, вивчення і оцінки знань іноземних мов (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment) визначають такі кінцеві цілі: рівень компетенції, необхідний для спілкування; відповідні знання та вміння; реальні комунікативні ситуації. Характерною рисою відеофільмів є те, що вони здатні створювати цілком комунікативні ситуації. Поєднання звуку і зображення є динамічним, миттєвим і доступним, тобто ситуація демонструється в контексті, що полегшує сприйняття багатьох факторів у комунікації.

Відеофільми при вивченні іноземних мов у спеціалізованому ВНЗ мають дуже цінну перевагу. Якщо побутові ситуації можна спостерігати в телевізійних програмах, які демонструють доступні нині англомовні канали кабельного телебачення, та у відеофільмах ситуації, характерні для ділового спілкування, наприклад переговори, наради, звичайні чи з елементами «мозкової атаки», є нечастими темами для подібних ТВ та відеопрограм. Ще одним істотним плюсом використання відеоматеріалів у навчальному процесі є те, що вони завжди цікаві для студентів, навіть якщо їх розуміння обмежено. Тому вибір матеріалу повинен бути мотиваційно виправданий, тобто студенти повинні захотіти побачити ще більше, стежити за розвитком сюжету, ставити питання. Оскільки використання будь-яких засобів має навчальну мету, досягнення якої контролюється забезпеченням зворотного зв'язку, відеопрезентації також потребують активної участі студентів, а не пасивного спостереження і релаксації. Зав-

дання для перевірки розуміння залежать від виду відеоматеріалів, що застосовують на занятті. Це можуть бути відеозаписи автентичних телевізійних передач чи новин (BBC, CNN, Euro-news); відеозаписи спеціальних фільмів чи передач, наприклад документальні фільми чи навчальні програми, навчальні відео. Безсумнівна цінність останніх полягає в тому, що вони спеціально розроблені і призначені для тих, хто вивчає іноземну мову. Це означає, що зміст матеріалу може бути дібраний за ступенем складності, а процес введення нового лексичного матеріалу контролюється викладачем. Крім того, такі відео супроводжуються посібниками, які допомагають організувати підготовку до перегляду, перевірити розуміння, відтворити комунікативну ситуацію під час дискусії на основі переглянутого матеріалу. До таких навчальних відео, що застосовуються на кафедрі, належать: відеододаток до підручника Applied Economics, курс Further Ahead, відеододаток до курсу Market Leader, зміст яких відповідає темам навчальної програми.

Зворотній зв'язок, під яким мається на увазі не тільки перевірка розуміння, а й активна участь студентів у комунікативній ситуації, що моделюється на основі відео фрагмента, може зводитись до мінімального, або ж удосконалюватись. У першому випадку пропонуються прості вибіркові завдання («Позначте/повторіть вірний варіант, який Ви побачили у фрагменті»). Необхідність простоти завдань є очевидною: студент повинен бути впевненим у собі і відчувати свій прогрес. Наступний, більш складний тип завдань, — це завдання, що концентрують увагу на деталях, наприклад, студенту пропонується позначити та повторити фрази, що використовують учасники наради/переговорів, коли вони хочуть перервати співбесідника або висловити незгоду чи сумніви. В таких завданнях студенту допомагає паралінгвістична інформація: вирази обличчя тих, що розмовляють, їх жести, інтонація. Певна складність є у завданнях, що розвивають уміння вести записи одночасно з переглядом. Ці навички повинні розвиватись поступово: від простого («Занотуйте, кому належать наступні вислови») до складного («Зазначте відмінні особливості фірм, представники яких беруть участь у переговорах»).

Незалежно від змісту відеоматеріалу, рівня студентів, типу завдань, як і в інших ситуаціях, що зв'язані з навчанням іноземних мов, роль викладача є ключовою. Продуманий і обґрунтований підбір відеоматеріалу і допоміжних засобів, вміле використання техніки допомагає викладачеві створювати комунікативну ситуацію, що сприяє успішному засвоєнню мови.